

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра економіки підприємств, бізнес-адміністрування і регіонального розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету ЕіП
(Соловйов О. В.)
2014 року
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП-14 Економіка і організація інноваційної діяльності

галузь знань 0305 Економіка та підприємництво

напрямок підготовки 6.030504 Економіка підприємства

факультет Економіки і підприємництва

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

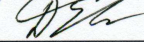

Робоча програма з дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності»
для студентів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Розробники: Бубенко П. Т., д.е.н., проф.
Владимирова М. С., к.е.н., ас.
Покуца І. В., ас.

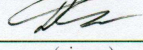
Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри ЕПБАтаРР.

Протокол від «29» серпня 2014 року № 1

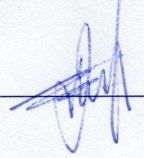
Завідувач кафедри (Димченко О.В.)

Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку.

Протокол від «29» серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Димченко О. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Владимирова М.С. «27» ноября 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014
© П. Т. Бубенко, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4,0	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		3-й	5-й
		Семестр(и)	
		7-й	9-й
Загальна кількість годин – 144	Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво Напрямок підготовки: 6.030504 Економіка підприємства	Лекції*:	
		34 год.	8 год.
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
		34 год.	8 год.
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні*:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,5	Фахове спрямування: Економіка підприємства Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Самостійна робота*:	
		76 год.	164
		Індивідуальні завдання:	
		18 год.	18 год.
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ) – РГЗ на тему «Методи оцінки інноваційних проектів»		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Примітка:

* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 47 %, для заочної форми навчання – 9 %.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» є формування знань і навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

Завданням навчальної дисципліни є вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку; визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики підприємства та управління інноваційною діяльністю, вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теоретичні і методичні основи інноваційної діяльності;
- економічну природу інновацій, інноваційного процесу і життєвого циклу інновацій;
- державну інноваційну політику; правове, нормативно-методичне й інформаційне забезпечення інноваційної діяльності, форми і методи її організації на підприємстві;
- специфічні методи та інструменти організації інноваційної діяльності; а також оцінку ефективності інновацій, особливості складання інноваційних проектів і інноваційної діяльності на підприємстві; методики розрахунку ефективності інноваційних проектів;

вміти:

- формувати і обробляти інформаційну базу аналізу інноваційної діяльності на підприємствах;
- аналізувати явища і процеси, з'ясовувати чинники, що впливають на інноваційну діяльність;
- обрати оптимальний варіант з запропонованих інноваційних проектів; розуміти роль інноваційної політики як засобу підвищення ефективності підприємницької діяльності і виробництва конкурентоздатної продукції;
- виявляти найефективніші напрямки оновлення техніко-технологічної бази підприємства та її продукції;
- розробляти інноваційні заходи і управляти інноваційними процесами на своєму підприємстві, в галузі, країні;

мати компетентності:

- застосовувати методи пошуку інноваційних рішень та їх економічної оцінки, розробляти і економічно обґрунтовувати інноваційний проект та організацію його впровадження у виробництво;

- систематизувати інформацію про стан інноваційної діяльності на підприємствах,
- застосовувати передові підходи до аналізу інноваційної діяльності підприємств;
- виконувати розрахунки ефективності інноваційних проектів.

2. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Економіка і організація інноваційної діяльності

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інноваційної діяльності підприємств

Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів

Вивчення поняття «інновація», «інноваційний процес» як основи напрямку сучасного економічного розвитку. Сутнісна характеристика інноваційних процесів, мета курсу.

Тема 2. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки

Циклічна концепція розвитку інновацій, поняття інноваційного циклу. Фактори, що впливають на інноваційний розвиток економіки. Трансформаційні зміни в економіці України.

Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційного розвитку економіки

Інноваційна політика держави. Правові аспекти інноваційної діяльності. Засоби державного регулювання та підтримки інноваційної діяльності.

Тема 4. Інноваційна політика підприємства

Інноваційна політика і методичні принципи її формування. Складові елементи та чинники впливу на формування інноваційної політики.

Тема 5. Управління інноваційними процесами

Основні етапи і стадії інноваційного процесу.

Тема 6. Управління інноваційним розвитком підприємства

Інноваційна діяльність підприємств. Вплив інноваційних процесів на розвиток виробництва, переваги великих і малих підприємств щодо розробки і впровадження тієї чи іншої інноваційної політики.

Тема 7. Організаційні форми інноваційної діяльності

Економічний аналіз інноваційної діяльності.

Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності

Тема 8. Особливості створення інновацій і формування попиту на них

Інноваційна стратегія фірми і менеджмент інновацій, їх суть і взаємозв'язок з загальною стратегією розвитку. Етапи розробки інноваційної стратегії оцінка ефективних можливостей підприємства.

Тема 9. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності

Організація управління інноваційною діяльністю. Оперативний менеджмент інновацій.

Тема 10. Фінансування інноваційної діяльності

Система регулювання і стимулювання інноваційної діяльності. Система фінансування інноваційних процесів.

Тема 11. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства

Техніко-технологічний стан підприємства. Здатність підприємства до технологічних змін. Оновлення продукції і оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції.

Тема 12. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація

Інноваційний проект як об'єкт інвестування. Особливості ціноутворення на наукомістку і науково-технічну продукцію.

Тема 13. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства

Критерії та показники ефективності інноваційної діяльності. Соціальні результати технологічних змін.

Тема 14. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності

Організаційні форми забезпечення і впровадження результатів інноваційної діяльності підприємства. Венчурний бізнес і нові форми інтеграції науки і виробництва.

Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Економіка і організація інноваційної діяльності (семестр 7/9)										
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інноваційної діяльності підприємств										
Тема 1.	8	2	-	2	4	11	0,5	-	0,5	11
Тема 2.	8	2	-	2	4	11	0,5	-	0,5	10
Тема 3.	11	3	-	3	5	14	0,5	-	1	12
Тема 4.	9	3	-	2	4	12,5	0,5	-	0,5	11
Тема 5.	8	2	-	2	4	12	0,5	-	0,5	11
Тема 6.	11	3	-	3	5	12,5	1	-	0,5	11
Тема 7.	9	2	-	3	4	12	0,5	-	0,5	11
Разом за ЗМ 1	64	17	-	17	30	85	4	-	4	77
Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності										
Тема 8.	8	2	-	2	4	12	0,5	-	0,5	11
Тема 9.	9	3	-	2	4	11,5	0,5	-	0,5	10
Тема 10.	9	2	-	3	4	12	0,5	-	0,5	11
Тема 11.	8	2	-	2	4	11	0,5	-	0,5	10
Тема 12.	10	2	-	3	5	13,5	0,5	-	1	12
Тема 13.	11	3	-	3	5	12,5	1	-	0,5	12
Тема 14.	9	3	-	2	4	12,5	0,5	-	0,5	11
Разом за ЗМ 2	64	17	-	17	30	85	4	-	4	77
Індивідуальне завдання: РГЗ на тему «Методи оцінки інноваційних проектів»										
Інд. завдання (ІЗ) РГЗ	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Усього годин	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Разом	144	34	-	34	76	180	8	-	8	164

5. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	2	0,5
2	Тема 2. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки	2	0,5
3	Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційного розвитку економіки	3	1
4	Тема 4. Інноваційна політика підприємства	2	0,5
5	Тема 5. Управління інноваційними процесами	2	0,5
6	Тема 6. Управління інноваційним розвитком підприємства	3	0,5
7	Тема 7. Організаційні форми інноваційної діяльності	3	0,5
8	Тема 8. Особливості створення інновацій і формування попиту на них	2	0,5
9	Тема 9. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності	2	0,5
10	Тема 10. Фінансування інноваційної діяльності	3	0,5
11	Тема 11. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	2	0,5
12	Тема 12. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація	3	1
13	Тема 13. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	3	0,5
14	Тема 14. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності	2	0,5
Усього годин		34	8

7. Теми лабораторних занять

Теми, зміст і обсяг у годинах навчальним планом не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	4	11
2	Тема 2. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки	4	10
3	Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційного розвитку економіки	5	12
4	Тема 4. Інноваційна політика підприємства	4	11
5	Тема 5. Управління інноваційними процесами	4	11
6	Тема 6. Управління інноваційним розвитком підприємства	5	11
7	Тема 7. Організаційні форми інноваційної діяльності	4	11
8	Тема 8. Особливості створення інновацій і формування попиту на них	4	11
9	Тема 9. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності	4	10
10	Тема 10. Фінансування інноваційної діяльності	4	11
11	Тема 11. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	4	10
12	Тема 12. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація	5	12
13	Тема 13. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	5	12
14	Тема 14. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності	4	11
Разом годин		60	154
Розрахунково-графічне завдання «Методи оцінки інноваційних проектів»		18	18
Усього годин		76	164

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання студентами денної і заочної формами навчання розрахунково-графічного завдання, яке виконується згідно з “Методичними вказівками до самостійного вивчення, проведення практичних занять та виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни “Економіка і організація інноваційної діяльності” (для студентів 3-4 курсів денної і заочної форми навчання напрямів підготовки 6.030504 – “Економіка підприємства”). – Укл.: П.Т. Бубенко, М.С. Владимірова. – Харків: ХНУМГ, 2014.”, загальним обсягом 18/18 годин відповідно.

Розрахунково-графічне завдання – одно із видів індивідуального науково-дослідного завдання, яке має за мету закріплення теоретичних знань з курсу та розвиток у студентів навичок теоретичного осмислення та викладення основних моментів дисципліни, а також навчитися розраховувати основні показники функціонування інноваційної економіки.

Розрахунково-графічне завдання складається з двох частин – теоретичної і практичної. У першій частині студент обирає питання для самостійного опрацювання (у вигляді реферату), у другій – розраховує показники економічної ефективності інноваційного проекту.

Розрахунково-графічне завдання виконують на аркушах формату А4 і здають на перевірку не пізніше, ніж за два тижні до іспиту.

Розрахунково-графічне завдання вважається зарахованим, якщо:

- розрахунки здійснено за даними індивідуального варіанта студента та оформлено відповідно до встановлених вимог;
- результати виконання завдань є правильними, або містять несуттєві помилки, які не впливають на результативність виконання завдання в цілому;
- студент може навести докладну інформацію про здійснені розрахунки тощо.

Розрахунково-графічне завдання вважається не зарахованим, якщо при виконанні та захисті – порушено будь-який критерій оцінювання.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні), дослідницькі, аналітичні, індуктивні, дедуктивні. Розв’язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді підсумкових модульних тестів, рефератів, самостійних письмових робіт, РГЗ, поточного тестування, екзаменаційної роботи в тестовій формі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна атестація та самостійна робота			Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ІЗ (РГЗ)		
T1-T7	T8-T14			
30	20	20	30%	100%
70%				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Тестові завдання та тематика рефератів.
2. Комплекти завдань до контрольних робіт.
3. Комплексна контрольна робота.
4. Комплект тестових завдань до екзамену.

5. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» (для студентів 4 і 5 курсу напряму підготовки 6.030504 - "Економіка підприємства" денної і заочної форм навчання) / Харк. нац. унів. міськ. госп-ва ім.О.М.Бекетова; П.Т. Бубенко, І. В. Покуца. – Х.: ХНУМГ, 2013.– 37с.

6. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» і виконання практичних завдань (для студентів 4 і 5 курсу напряму підготовки 6.030504 - "Економіка підприємства")

денної і заочної форм навчання) / Харк. нац. унів. міськ. госп-ва імені О.М.Бекетова; П.Т. Бубенко, І. В. Покуца. – Х.: ХНУМГ, 2013.– 30 с.

7. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» (для студентів 3-4 курсів денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 – „Економіка підприємства”) / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: М. С. Владимірова – Х.: ХНУМГ, 2014. – 16 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник / М. А. Йохна, В. В. Стадник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 400 с.

2. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник. — [третє вид.] / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін.; [під ред. проф. О. І. Волкова і проф. М. П. Денисенка]. — К.: Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.

3. Економіка та організація інноваційної діяльності / Павленко І.А. - К., 2006. – 204 с.

4. Заболоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навчальний посібник / Б. Ф. Заболоцький. – Львів: Новий Світ – 2000, 2007. – 456 с.

5. Стеченко Д. М. Інноваційні форми регіонального розвитку: навчальний посібник / Д. М. Стеченко. - К: Вища школа, 2002. - 254 с.

6. Інвестиційний менеджмент / Гриньова В. М., Колода В. О., Лепейко Т. І., Великий Ю. М./ Під заг. редакцією д.е.н., проф. В. М. Гриньової В. М. - Харків "Інжек", 2004 – 368 с.

Допоміжна

1. Инновационный менеджмент: Уч. пособие / Под ред. Л.Н.Оголевой. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 238 с.

2. Інноваційна стратегія українських реформ / А. С. Гальчинський, В.П. Семиноженко. - К.: Знання України, 2002 – 336 с.

3. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : навчальний посібник / Н. В. Краснокутська. – К. : КНЕУ, 2003. – 504 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>

2. Дистанційний курс ХНУМГ «Економіка і організація інноваційної діяльності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// http://cdo.kname.edu.ua](http://http://cdo.kname.edu.ua)

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» за напрямом 6.030504 Економіка підприємства **на 2014/15 навч. рік** переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (Димченко О. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (Димченко О. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

М.П.

_____ (Соловйов О. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року